

Program na prosinec 2011

Cestopisná přednáška CK Kudrna: „Cyklostezky Rakouska a Švýcarska“

čtvrtek 8. prosince 2011

v 18 hodin

přednáší Lucie Kovaříková a Michal Jon

vstupné: 50 Kč

Rakousko je za humny a nabízí šlapání po skvěle upravených i značených cyklotrasách a cyklostezkách, které protínají skrz naskrz celou pestrou zemi. Vezmeme-li kteroukoliv z hlavních tras - Dunajskou, Innskou, Drávskou, Taurskou, Murskou, Enžskou či regionální stezky v oblasti Solné komory či třeba tematicky zaměřenou Římskou v oblasti Pasov-Linec nebo předlouhou mezinárodní s názvem Via Claudia Augusta, platí tatáž chvála - příroda, historie, služby a zázemí pro cykloturisty.. vše je na výborné úrovni. Totéž lze říci i o Švýcarsku. I to řadíme mezi cyklistické ráje. Celou tuto alpskou zemi protíná křížem kráčem devět celonárodních cyklotras, které při prezentaci postupně projedeme.

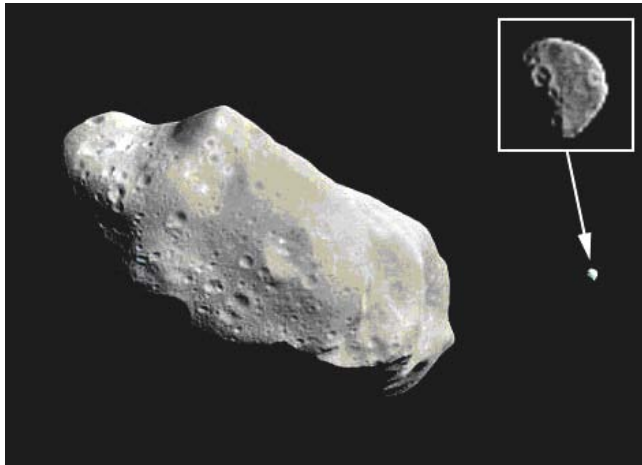
Přednáška: „Planetky“

pátek 9. prosince 2011

v 18 hodin

přednáší Patrik Boušek

vstupné: 40 Kč

planetka Ida se svým měsícem Dactylem

Snad každý dokáže z hlavy vyjmenovat všech osm planet Sluneční soustavy. Někteří si možná ještě matně vzpomenou, že mezi Marsem a Jupiterem je nějaký pás asteroidů. Avšak tato část Sluneční soustavy skrývá rozmanitý svět plný mnohých překvapení, stále čekajících na odhalení. V přednášce se podíváme na historii průzkumu pásu planetek od prvních objevů až po současnost, kdy

k planetkám létají a přistávají na nich nejmodernější kosmické sondy. Povíme si, co planetky vypovídají o historii celé naší Sluneční soustavy a v závěru přednášky si představíme ty ze zástupců planetek, které jsou Zemi nejbliže a mohou tak představovat přímou hrozbu pro naši existenci.

Večer deskových her

úterý 13. prosince 2011

od 17 do 21:30 hodin

pořádá Martin Vaněk a Jan Rejšek

vstupné: 30 Kč

Spousty her a večer plný zábavy. Jako vždy něco nového a také hry s astronomickou tematikou.

Vánoční koncert kapely Podjezd

pátek 16. prosince 2011

v 19 hodin

pořádá Radomír Váňa

vstupné: 100 Kč

Tradiční pomikulášský a předvánoční koncert zlínské bluegrassové skupiny Podjezd, který návštěvníkům pomůže setřepat předvánoční

shon a uvolnit se do příjemné atmosféry muziky a sféry hvězd.

Večer deskových her

úterý 27. prosince 2011

od 17 do 21:30 hodin

pořádá Martin Vaněk a Jan Rejšek

vstupné: 30 Kč

Opět ZAS a znova, tentokrát v prosinci již podruhé.

Ještě do 10. Prosince vystavuje v sále

Jan Kratochvíla. Je studentem čtvrtého ročníku v ateliéru performance Jiřího Kovandy v Ústí nad Labem. V roce 2010 absolvoval stáž u prof. Martina Mainera na Brněnské FaVU, kde je v současné době opět na stáži u prof. Tomáše Rullera v ateliéru performance. Jeho stěžejním výtvarným vyjadřovacím médiem je malba a prostorové objekty, ale zabývá se i médiem, jako je video a performance, ve kterých spolupracuje s Klárou Kleinerovou. Výstava je tematicky vymezena výstavním prostorem. Autor se zabývá životem, lidskou existencí a psyché v kontextu s universem a koketuje se spirituálním kým. Pro J. K. je důležitý způsob, jakým samotný obraz vzniká, zdůrazňuje ve své práci intuici a spontánní obrazovou imaginaci či samotný zážitek jako inspirační zdroj. U geometrické konstrukce a expresivního podkladu je důležitá práce bez předchozích skic a plánů.

Pozvánka pod oblohu

Viditelnost planet

Merkur nepozorovatelný

Venuše nepozorovatelná

Mars ve druhé polovině noci

Jupiter po celou noc

Saturn na ranní obloze nízko nad východem

Uran v první polovině noci

Neptun v první polovině noci

Úkazy

zdroj: Hvězdářská ročenka 2011

datum	hodina	úkaz
2. 12. 2011	11	Měsíc v první čtvrti
4. 12. 2011	10	Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
6. 12. 2011	18	Konjunkce Jupiteru s Měsícem (Měsíc 5° severně)
10. 12. 2011	16	Měsíc v úplňku
10. 12. 2011	12	Úplné zatmění Měsíce, u nás pozorovatelné jen jako částečné
14. 12. 2011	19	Maximum meteorického roje Geminid (ZHR 120)
18. 12. 2011	2	Měsíc v poslední čtvrti
20. 12. 2011	7	Konjunkce Saturnu s Měsícem (Měsíc 6° jižně)
22. 12. 2011	6	Slunce vstupuje do znamení Kozoroha, zimní slunovrat
23. 12. 2011	4	Konjunkce Merkuru s Měsícem (Měsíc 2,5° jižně)
23. 12. 2011	4	Merkur v maximální západní elongaci
24. 12. 2011	19	Měsíc v novu

Pozorování noční oblohy se konají v prosinci vždy v **pondělí, středu a pátek od 19:00 do 21:00 hodin.**

Nebude-li počasí přát, nabízíme **prohlídku** hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

zlín.

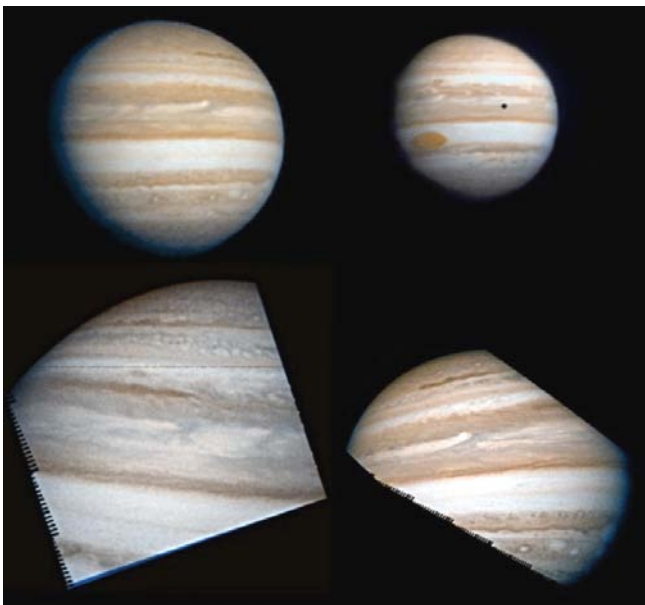
vstupné: dospělí 30 Kč,

děti do 1,2 m výšky 15 Kč

akce se konají za podpory Kulturního fondu města Zlína

Jupiter na zimním nebi

Jupiter je největší planetou ve sluneční soustavě. Až do roku 1973, kdy jej 4. prosince navštívila první meziplanetární sonda Pioneer 10, měli o tomto plynném obru astronomové jen velmi kuse informace. Tehdy se podařilo poprvé vyfotografovat složitý systém oblačných pásů a obrovitou rudou skvrnu. Sonda poslala na Zemi tři stovky snímků a na jejich základě započala nová éra planetárního výzkumu, která neskončila dodnes. Pak následoval průlet Pioneeru 11 a v roce 1979 tudy prolétla dvojice sond Voyager 1 a 2. Jejich snímky a měření byly snad ještě překvapivější. Podařilo se vyfotografovat první činnosť sopku na měsíci Io, tedy první vulkán na jiném kosmickém tělese. Byly objeveny velmi tenké prstence planety a díky čtyřem průletům měřících sond již také mohl být vytvářen obraz o magnetosféře Jupiteru. Jupiterova magnetosféra je největším útvarom tohoto druhu ve sluneční soustavě a sahá až do vzdálenosti dráhy planety Saturn.

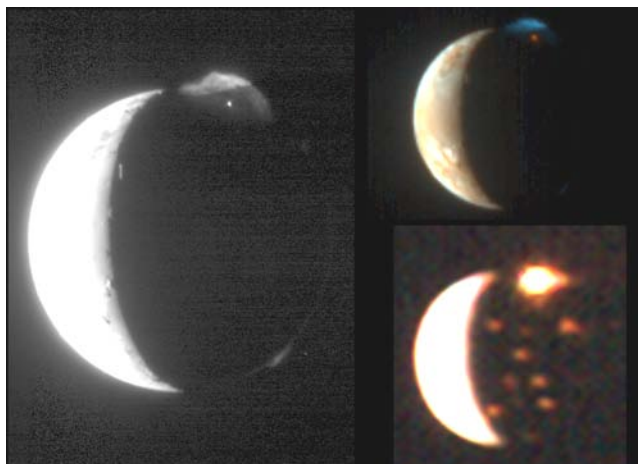
Jedny z prvních snímků planety Jupiter pořízené sondou Pioneer 10 v prosinci roku 1973

Jupiterova rodina měsíců začala být známá již v prvních historických dobách, kdy astronomové použili k prohlížení nebe dalekohled. Čtyři největší měsíce se podařilo v roce 1610 objevit již Galileovi a teprve na sklonku století devatenáctého k nim přibyl další. E. E. Barnard objevil v roce 1892 Amaltheu, v roce 1904 přibyla Himalia, pak v roce 1905 Elara a pozvolna se přidávaly další a další. Do roku 2000 jich k výše popsaným přibýlo ještě jedenáct. Pak se měsícoobjevování rozběhlo v téměř sériovém výrobním tempu. Mezi roky 2001 a 2003 bylo Jupiteru připsáno ještě 45 dalších těles. Měsíce je možné rozdělit do několika různých skupin. Mnoho z nich létá po velmi neuspořádaných drahách vůči rotaci planety či oběžné rovině prvních měsíců objevených

Galileem. Pravděpodobně jde o tělesa, která byla Jupiterem zachycena mnohem později, dlouho po jeho usazení na své dráze, po které se dnes kolem Slunce pohybuje.

Velká rudá skvrna a oblačné systémy na snímku z Voyageru 2.

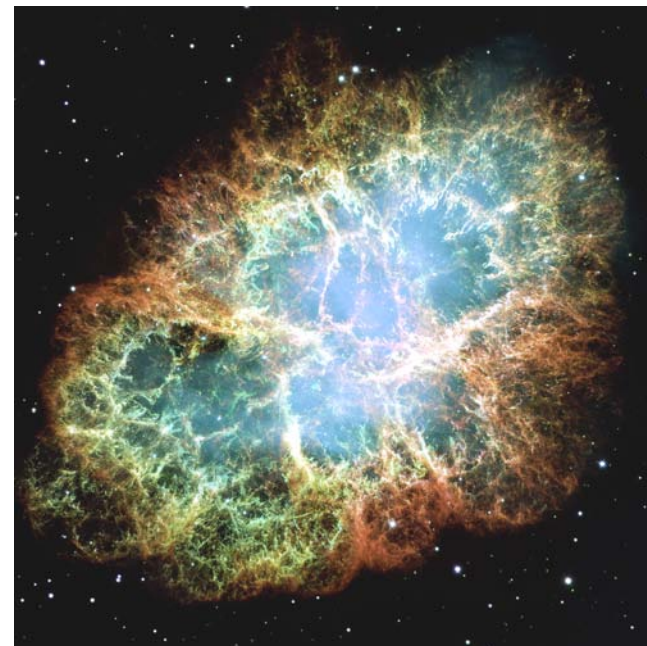
Činná sopka na měsíčku Io, vyfotografovaná sondou New Horizons mířící k trpasličí planetě Plutu. V roce 2007 to byla prozatím poslední sonda, která zkoumala Jupiterův svět.

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost, Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna otevřena veřejnosti: 736 734 511

Připravil Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

Krabí mlhovina v souhvězdí Býka
**PŘIJĎTE SE I VY NA TENTO SKVOST OBLOHY
PODÍVAT NA HVĚZDÁRNU!**

PROSINEC 2011

www.zas.cz

